

Begrippenlijst Legger Wateren 2024

Baggeren

Het verwijderen van overmatige baggerafzetting die de afvoer, aanvoer of berging van water hindert of kan hinderen. Daarbij gaat het erom de maatgevende aanvoer en/of afvoer van water veilig te stellen; het profiel van de wateren minimaal te laten voldoen aan de vereiste leggerafmetingen.

Bergingsgebied

Een krachtens de Omgevingswet voor waterstaatkundige doeleinden bestemd gebied, niet zijnde een oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat dient ter verruiming van de bergingscapaciteit van één of meer watersystemen en ook als bergingsgebied op de legger is opgenomen.

Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)

De BGT is een belangrijk onderdeel van het stelsel van basisregistraties. Basisregistraties maken eenmalig inwinnen en meervoudig gebruik mogelijk. Door de gegevens in de BGT eenduidig op te slaan, zijn ze herbruikbaar voor alle overheidsorganisaties die deze gegevens nodig hebben. Het hoogheemraadschap is bronhouder van onder andere de wateren en waterkeringen. De BGT vervangt de Grootchalige Basiskaart Nederland (GBKN).

Bodembreedte

De breedte van de bodem bij de te onderhouden bodemhoogte en de gewenste taluds.

Bodemhoogte

De benodigde bodemhoogte ten opzichte van NAP, die in combinatie met het in het peilbesluit vastgestelde waterpeil de minimaal benodigde waterdiepte bepaald voor de aanvoer en/of afvoer van water.

Buitengewoon onderhoud

Instandhouding van wateren overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent ligging, vorm, afmeting en constructie.

Categorie

Een indeling van de wateren op basis van het aan- en/of af te voeren oppervlakte grondgebied en/of op basis van de bergingsfunctie. Er worden drie categorieën stelsels onderscheiden, te weten primaire, secundaire en tertiaire.

Gewoon onderhoud droog

Het behoorlijk in stand houden van de oevers en taluds alsmede de daartoe behorende oeververdedigingswerken, voor zover dat nodig is om te voorkomen dat door inzakking of uitspoeling de afvoer, aanvoer of berging van water wordt gehinderd of aangelegde onderhoudsstroken of afrasteringen door inzakking worden bedreigd. Voor onderhoud aan het talud, kan het nodig zijn het ingezakte talud uit het water op te trekken. Verwijderen van begroeiing en overhangende takken.

Gewoon onderhoud nat

Het schonen en maaien van het natte profiel van het water tot de waterkant, door het verwijderen van begroeiingen en materialen uit het water. Voor wateren die breder zijn dan 6 meter en die in het secundaire stelsel liggen, behoort het onderhoud van de oeverzone tot 3 meter in het water tot het gewoon onderhoud droog.

Insteekhoogte

De hoogte op de snijlijn van het schuine oevertalud (oeverhelling) met het horizontaal gelegen maaiveld. Uitgedrukt als hoogte ten opzichte van de bodem van de sloot (diepte ten opzichte van maaiveld) of ten opzichte van NAP.

Hydrovak / hydro-object

Opdeling van een oppervlaktewaterlichaam aan de hand van gelijkblijvende en homogene eigenschappen die er binnen een oppervlaktewaterlichaam worden onderscheiden.

Kunstwerk

Civieltechnisch werk voor de infrastructuur van wegen, water, spoorbanen, waterkeringen en/of leidingen niet bedoeld voor permanent menselijk verblijf.

Kunstwerkvak

Een hydrovak dat (nagenoeg) in zijn geheel uit een kunstwerk bestaat. Afmetingen en onderhoudsplichtige worden vastgelegd bij het kunstwerk.

Maaiveld

Hoogteligging van het grondoppervlak in een gebied, met uitzondering van taluds en bermen of andere (kunstmatige) verhogingen dan wel verlagingen.

Maximale begroeiingsgraad

Hoeveelheid begroeiing in een waterloop, uitgedrukt in een percentage, waarbij de maatgevende aanvoer en afvoer van water mogelijk is.

Onderhoudsplicht

De manier waarop de aansprakelijkheid voor het onderhoud van de oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden en kunstwerken is vastgelegd in de legger. Wie verantwoordelijk is (onderhoudsplichtige) voor het (laten) uitvoeren van welke onderhoudswerkzaamheden (onderhoudsverplichting).

Onderhoudsplichtige

Natuurlijk of rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het onderhoud van waterstaatswerken.

Onderhoudsverplichting

De aansprakelijkheid voor onderhoud van bij het waterschap in beheer zijnde waterstaatswerken, zoals in de legger of in voorschriften bij ontheffingen is aangegeven.

Oppervlaktewaterlichaam

Samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlakvoorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens de Omgevingswet, drogere oevergebieden, alsmede de flora en fauna.

Peilregulerend kunstwerk

Kunstwerk voor het regelen van het waterpeil.

Peilscheidend kunstwerken

Kunstwerk voor het scheiden van twee verschillende waterpeilen.

Primair stelsel

Stelsel van wateren die van belang zijn voor de aanvoer en afvoer van water en waterberging op regionaal en polderniveau.

Profiel

Een denkbeeldige doorsnijing van een oppervlaktewaterlichaam, geschematiseerd weergegeven. Op te delen in een droog en nat deel, dat wordt gescheiden door de waterspiegel.

Pseudovak

Een hydrovak dat enkel dient om een verbinding te maken met andere hydrovakken. Afmetingen en onderhoudsplichtige worden vastgelegd in het aangrenzende hydrovak.

Secundair stelsel

Stelsel van wateren die van belang zijn voor de aanvoer en afvoer van water en waterberging op perceelniveau. Wateren die niet tot het primaire stelsel behoren, zijn onderdeel van het secundaire stelsel tenzij ze in de legger zijn aangemerkt als onderdeel van het tertiaire stelsel.

Talud

De zijdelingse begrenzing tussen waterbodem en maaiveld (het hellende vlak). De hellingshoek van het talud wordt uitgedrukt in een hoogte ten opzichte van de aanlegbreedte. De ligging van het

linker of rechter talud wordt bepaald door het dwarsprofiel van het oppervlaktewaterlichaam stroomafwaarts te bekijken.

Tertiair stelsel

Stelsel van wateren waarvan de belangrijkste functie de berging van water is. Wateren kunnen onderdeel zijn van het tertiaire stelsel als deze niet van groot belang zijn voor de aanvoer/afvoer.

Waterdiepte

Verticale afstand tussen waterspiegel en waterbodem.

Waterkant / kant water

De grenslijn tussen water en oever.

Waterspiegel / waterlijn

Het grensvlak tussen water en lucht.

Waterstaatswerk

Oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering, ondersteunend kunstwerk